

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**ОНОВЛЕННЯ ЗМІСТУ, ФОРМ ТА
МЕТОДІВ НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ
В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ**

Збірник наукових праць

Наукові записки
Рівненського державного гуманітарного університету

Випуск 15 (58)

Заснований в 1996 році

Рівне – 2017

ББК 74.20

О - 59

УДК: 37: 371: 372: 373: 374: 376: 378: 379

Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти: Збірник наукових праць.

Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. Випуск 15 (58). — Рівне: РДГУ, 2017. — 218 с.

Збірник наукових праць містить статті з компетентнісного підходу в загальній та вищій освіті, оптимізації процесу навчання української та іноземних мов, лінгводидактики, використання інноваційних освітніх технологій у дошкільних, загальноосвітніх і вищих навчальних закладах.

Матеріали можуть бути корисними для науковців, практичних працівників, вихователів та вчителів, викладачів та студентів вищих навчальних закладів.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор:

Вербець Владислав Володимирович – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет).

Заступник головного редактора:

Янцур Микола Сергійович – кандидат педагогічних наук, професор (відповідальний редактор) (Рівненський державний гуманітарний університет).

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:

Бех Іван Дмитрович – доктор психологічних наук, професор, дійсний член НАПН України (Інститут проблем виховання АПН України);

Безкоровайна Ольга Володимирівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Войтович Ігор Станіславович – доктор педагогічних наук, професор (Національний педагогічний університет ім. М.П. Драгоманова);

Грицай Наталія Богданівна - доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Дем'янчук Анатолій Степанович – доктор педагогічних наук, професор, дійсний член АНВШ України (Міжнародний економіко-гуманітарний університет ім. академіка Степана Дем'янчука);

Карпенчук Світлана Григорівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Коваль Ганна Петрівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Литвиненко Світлана Анатоліївна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Лісова Світлана Валеріївна – доктор педагогічних наук, професор, дійсний член АПСН (Рівненський державний гуманітарний університет);

Малафійк Іван Васильович – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПСН (Рівненський державний гуманітарний університет);

Павелків Роман Володимирович – доктор психологічних наук, професор, дійсний член Академії наук вищої школи України (Рівненський державний гуманітарний університет);

Пелех Людмила Романівна - доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Пелех Юрій Володимирович - доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Петренко Оксана Борисівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Потапчук Тетяна Володимирівна - доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Руденко Володимир Миколайович – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський інститут слов'янознавства Київського славистичного університету);

Романишина Наталія Василівна - доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Сверлюк Ярослав Васильович – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Тищук Віталій Іванович – кандидат педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПСН (Рівненський державний гуманітарний університет);

Ямницький Вадим Маркович – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет).

Затверджено Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 4 від 30.03.2017 р.).

Збірник затверджений ВАК України як наукове фахове видання, в якому можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукового ступеня доктора і кандидата наук з педагогіки (постанова Президії ВАК України №1-05/7 від 9.06.1999 р. та додатки до постанови ВАК України від 11.10.2000 р. № 1 – 03/8 і від 30.03.2011 р. № 1 – 05/3).

За достовірність фактів, дат, назв і т. п. відповідають автори статей. Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії. Рукописи рецензуються і не повертаються.

Адреса редакції: 33028 м. Рівне, вул. Пластова, 39, Рівненський державний гуманітарний університет.

ISBN 966 — 7281 — 10 — 7.

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2017

УДК: 373. 3: 811. 161. 2' 367. 6

А.В. ГАМЗА

ФОРМУВАННЯ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ТЕКСТОТВОРЧИХ УМІНЬ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ДІЄСЛОВА

Резюме. У статті розглянуто теоретико-методичний зміст понять «зв'язне висловлювання», «текст», які застосовуються у процесі вивчення дієслова; визначено основні чинники формування текстотворчих умінь у молодших школярів; доведено важливість вивчення дієслівного матеріалу під час складання текстів різного стилісового забарвлення; здійснено методичний поділ підготовчих завдань щодо формування навички текстотворення в учнів початкових класів на уроках української мови.

Ключові слова: зв'язне висловлювання, текст, уміння, навичка, навичка текстотворення, одиниця мови, дієслово.

Виховання мовленнєвої культури молодшого школяра націлене на оволодіння лексико-граматичною структурою мовлення та використання мовних засобів у будь-якій мовленнєвій ситуації, формування уміння користуватися багатством української мови, правильно і виразно висловлювати свої думки (процес текстотворення). Від того, як учень володіє означеними формами мовленнєвої діяльності і залежить його внутрішня культура, моральні переконання та естетичні ідеали.

Відповідно нового Державного стандарту початкової загальної освіти завдання навчального предмету «українська мова» в початковій школі полягає у застосуванні комплексного підходу до формування умінь і навичок молодшого школяра, які виявлятимуться у процесі зростання вміння використовувати усі видами мовленнєвої діяльності [9, 45].

Важливість формування у молодших школярів текстотворчих умінь у процесі вивчення дієслова з опорою на всі види мовленнєвої діяльності не завжди усвідомлювалися вчителями початкових класів. А з огляду на відсутність необхідних рекомендацій ця проблема в шкільній практиці розв'язувалася повільно.

Багатоаспектність і складність проблеми зумовили її розгляд з різних позицій: збагачення словникового запасу учнів на різних етапах мовленнєвого розвитку (Н. Гавриш, Н. Голуб, Л. Кулибчук, Т. Коршун, В. Тихоша та ін.); культура мовлення (Н. Бабич, Б. Головін, О. Горошкіна, В. Костомаров, Л. Мацько та ін.); психологічні засади розвитку мовлення (Л. Виготський, М. Жинкін, І. Зимня, О. Леонтьєв, О. Лурія, І. Синиця); функціонування текстів художнього стилю (Л. Варзацька, О. Караман, Л. Мацько, В. Мельничайко, М. Пентилюк та ін.); розробка мовного компоненту загальноосвітньої підготовки учнів (О. Біляєв, М. Вашуленко, Л. Мацько, Н. Пашківська, М. Пентилюк, К. Плиско, О. Хорошковська та ін.); комунікативний аспект вивчення мови (А. Богуш, Л. Варзацька, Н. Гавриш, В. Капінос, Т. Котик, С. Караман, Т. Ладженська, В. Мельничайко, М. Пентилюк, К. Пономарьова, М. Стельмахович та ін.)

Мета статті – розкрити основні теоретико-методичні аспекти формування навички текстотворення у процесі вивчення дієслова.

У навчально-методичному посібнику про лінгвістику тексту, знаходимо твердження, за яким текстотворення – це сукупність прагматичних і комунікативних процесів, що організують мовний матеріал для створення цілісного утворення – тексту [8, 87].

Найбільш поширене визначення тексту належить І. Гальперіну. На думку вченого, текстом є витвір мовленнєвотворчого процесу, що відзначається завершеністю, об'єктивованим у вигляді письмового документа, літературно обробленим відповідно до типу цього документа, твір, що складається з назви (заголовка) й низки особливих одиниць (надфразних едностей, або складних синтаксичних цілих), об'єднаних різними типами лексичного, граматичного, логічного, стилістичного зв'язку, та має певну цілеспрямованість і прагматичну настанову [6, 36].

Ряд проаналізованих лінгвістичних джерел свідчить, текст може існувати не лише у писемній, а й в усній формі. Наприклад, текст-результат мовленнєво-мисленнєвого процесу, реалізованого автором у вигляді конкретного письмового (або усного) твору згідно з мотивами, цілями, обраною темою, задумом та ідеєю.

Про наявність такого процесу свідчить також і висловлювання давніх філософів та психологів. Зокрема, Августин Блаженний трактує поняття «текст Августин Блаженний трактував термін «текст», як «процес уяви тих явищ, які відбуваються чи відбувались у суспільстві та природі, відображених у логічно-об'єднаній послідовності речень» [1, 16]. У свою чергу Юсуф розглядав «текст – як твір, який нагадує не лише політичний трактат, що описує закони та розглядає проблеми буття, а й сукупність речень, в яких поєднані різні галузі: культури, науки, мови» [11, 74].

Така динаміка філософських поглядів пояснюється тим, що поняття «уяви» на протязі тривалого терміну були лише трактуванням філософії, а починаючи з ХХІ століття, означені поняття почала досліджувати психологія.

У своїх дослідженнях І. Кант та І. Фіхте роблять поділ на репродуктивну та конструктивну уяву. Зокрема, І. Кант стверджував, що «природа створила людину, надавши їй всі умови для її особистісного розвитку» [7, 212]. Сюди філософ відносить формування тих умінь молодшого школяра наслідком яких будуть набуті навички, реалізовані у процесі спілкування на уроках української мови. Актуальність філософських ідей І. Канта, дає підстави стверджувати, що «репродуктивна уява – це думки дитини молодшого шкільного віку, які залежать від часу, мети, ситуації спілкування, та були сприйняті раніше». В свою чергу, «конструктивний тип уяви – це здатність до запам'ятовування певних формул, що дозволяють розвиватись особистості у сфері окремих точних наук».

І. Кант розглядав уяву як окремий аспект психологічної науки, що дозволяє створювати висловлювання у різних галузях, спираючись на дедуктивний та індуктивний умовиводи методики навчання української мови молодших школярів.

Тут можемо говорити про пропорційний зв'язок української мови та сприймання світогляду учнем. Варто зазначити, що розсіювання уваги щодо розкриття важливих питань у тексті над яким проводиться робота, призводить до повної втрати змісту висловлювання. Акцентуючи увагу на другорядному, молодший школяр не зосереджується на важливому або ж повністю втрачається думка висловленого чи написаного.

Питання процесу текстотворення зводиться до основних філософсько-педагогічних понять, які становлять єдину сукупність тих умінь, що мають бути притаманні молодшому школяру.

Вивчаючи природну структуру тексту, варто звернути увагу, що це складне синтаксичне утворення становить також і сукупність речень, які містять в собі морфологічні одиниці, однією з яких і є досліджуване нами «дієслово».

Аналіз теоретико-методичної літератури засвідчує, що поняття «дієслово» характеризується найбагатшою серед інших частин мови словотвірною структурою, оскільки їй властива префіксація, суфіксація, творення дієслівних форм за допомогою частки «-ся», процес словоскладання, який виявляється або у повторі слова, або у структурному злитті слів – синонімів [3, 191].

Теоретична сторона вивчення терміну «дієслово», сприяє формуванню методичного визначення суті поняття «дієслово». М.С. Вашуленко зазначає, що «Дієслово – це частина мови, яка означає дію або стан предмету і відповідає на питання *що робити? що зробити? що зробив? що буде робити?*» [5, 192].

У працях В.М. Русанівського знаходимо визначення, що дія – це певна особливість особи чи предмета, яка залежить від часових змін місця та умови, а також є невід'ємним компонентом інших морфологічних одиниць. Дія і є власне тим показником існування самого предмета чи особи, його кваліфікатором, оскільки виражає одну або декілька процесів, що утворюють одне ціле [10, 65].

Щоб сформувати навичку текстотворення у молодшого школяра, нам потрібно зосередити навчальний процес перш за все на встановленні смислових зв'язків та на виокремленні чітких змістових ліній тексту.

Біловолоса зима окутала все навколо. Незворушно стоять ліси, ледь коливаючи своїм замерзлим гіллям. Поскрипує крига на широкій річці та метушливо вистрибують зайчата у пошуках їжі. Зима скувала все навколо.

З вищезазначеного, можемо твердити, що першоосновою формування текстотворчих умінь на основі дієслівного матеріалу є робота над невеликим текстом-прикладом, у якому учні початкових класів повинні вміти визначати тему та основну думку, ділити текст на логічно-завершені частини (зачин, основну частину, кінцівку), а також вміти добирати заголовок до вказаного вчителем зв'язного висловлювання. Наприклад,

- Хто окутав все навколо? (*Зима*);
- Хто вистрибує у лісі? (*Зайчата*);
- Що вони робили? (*Шукали їжу*);
- Що зробила зима? (*Скувала все навколо*).

З'ясувавши, чи діти розуміють про кого йде мова у тексті, можемо перейти до наступного етапу його аналізу:

- Визначте основну думку висловлювання.
- Доберіть заголовок до тексту.
- Складіть власний текст з 7-ти речень про улюблену пору року.

З боку розгляду морфологічного аспекту, то дієслову властиві граматичні категорії особи, числа і часу. Виражаючи дію певного предмета, означена самостійна частина мови у сполученні з іменником та прикметником утворює складні смислові та граматичні зв'язки, які у методиці навчання української мови прийнято називати «реченням». Вільне та змістовне застосування дієслова у мовленні призводить до формування умінь доцільно застосовувати їх у контекстах, що характеризуються різними стилістичними, жанровими та іншими особливостями.

Аналіз теоретико-практичних положень щодо вивчення дієслова у початкових класах націлює на думку про те, що функціонування даної морфологічної одиниці є невід'ємним компонентом навички текстотворення.

Специфіка вивчення дієслова полягає у тому, щоб навчити дитину правильно виражати дію означеного предмету залежно від особи, місця та часу.

Щоб сформувати у молодших школярів певну логічну послідовність дій, потрібно, перш за все, привчити їх до постійного повторення, спираючись на конкретний приклад. Так само ми навчимо учнів складати власні твори, урізноманітнюючи їх все більш складними словами, категоріями слів та процесами, які відбуваються з певним предметом чи особою.

Зосередимо нашу увагу на проєві опису дій у вірші М. Познанської «Осінь».

Листя жовте та червоне
Легко з дерева злітає.
Мов метелик, на дорозі
З тихим шелестом сїдає.
Сяють золотом берези.
Жовтень ним вінчає осінь.
Журавлиний клич мережить
Висоти холодну просинь.

Аналіз поетичного твору засвідчує важливість описової функції дієслова при формуванні текстотворчих умінь, адже таким чином, ми зможемо на конкретному прикладі показати молодшим школярам

як саме скласти текст художнього стилю з правильною смисловою та граматичною єдністю.

Наступним етапом у процесі текстотворення є власне процес складання тексту за допомогою опорних слів. Спираючись на даний приклад, вчитель може запропонувати учням скласти невеликий текст-опису дій на вільну тему, використовуючи опорні дієслова (*злітає, сідає, вінчає, мережить*).

Даний етап доводить важливість налаштування правильного психологічного середовища кожного учня та активізації всієї його уваги на поставленому завданні. Коли дитина досягне очікуваного результату формування текстотворчих умінь за допомогою означених вправ, вчитель повинен ускладнити завдання, змінивши стиль з художнього на науковий, але не забувати про текст-приклад.

Отже, підсумовуючи вище сказане, можемо стверджувати, що у системі вправ, пов'язаних із роботою над описовою функцією дієслова варто звернути увагу на лексичну та граматичну сторони даної морфологічної одиниці, адже дієслово – це та самостійна частина української мови, за допомогою якої учні початкових класів вчаться створювати цілісний текст. Великою перевагою дієслова є його описова функція за рахунок якої молодші школярі формують навичку текстотворення та розвивають свої практичні вміння створювати тексти різних стилів залежно від мети, місця та умов спілкування. У методиці навчання української мови саме дієслово може відобразити чітку послідовність дій особи чи предмета та сприятиме логічному завершенню дії, що призведе до передбачуваного результату.

Отже, працюючи над навчальними текстами, молодші школярі отримують знання про дієслово як морфологічну одиницю мови, збагачують власні тексти різними дієслівними формами у певних часових реаліях, а також збагачують свій лексичний запас чим забезпечують реалізацію комунікативної функції мови як основу побудови всього курсу «Українська мова» та процесу текстотворення у початкових класах.

ЛІТЕРАТУРА

1. Августин Аврелій. Сповідь / Аврелій Августин; пер. з лат. М.Є. Сергієнко; комент. передм. і післям. М.І. Григор. – М.: Гендальф, 1992. – 544 с
2. Анікієнко І.Г. Значення дієслова і комунікативний зміст висловлювання / І.Г. Анікієнко, Л.Д. Дяченко // Мовознавство. – 1985. – № 1. – С. 43-46.
3. Білодід І.К. Сучасна українська літературна мова: Морфологія / за заг. ред. І.К. Білодіда. – К.: Наукова думка, 1969. – 140с.
4. Варзацька Л.О. Навчання мови та мовлення на основі тексту / Л.О. Варзацька. – К.: Рад. школа, 1986. – 105 с.
5. Вашуленко М.С. Методика навчання української мови в початковій школі: навч.-метод. пос. для студ. ВНЗ / М.С. Вашуленко. – К.: Літера ЛТД, 2011. – 364 с.
6. Гальперин И.Р. Текст как объект лингвистического исследования / И.Р. Гальперин. – М.: КомКнига, 2007. – 144 с.
7. Кант І. Критика чистого розуму / І. Кант. – М.: Думка, 1994. – 692 с.
8. Мілева І.В. Практикум з лінгвістики тексту: навч.-метод. пос. для студ. ВНЗ / І.В. Мілева, А.В. Нікітіна. – Луганськ, 2011. – 286 с.
9. Постанова Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти». – К.: МОН. – 2011.
10. Русанівський В.М. Дієслово – рух, дія, образ / В. М. Русанівський. – К.: Рад. школа, 1977. – 112 с.
11. Юсуф Баласагунский. Благодатное знание / Юсуф Баласагунский; пер. И.В. Иванова. – М.: Наука, 1983. – 120 с.

А.В. ГАМЗА. ФОРМИРОВАНИЕ У МЛАДШИХ ШКОЛЬНИКОВ ТЕКСТОТВОРЧЕСКИХ УМЕНИЙ В ПРОЦЕССЕ ИЗУЧЕНИЯ ГЛАГОЛА

Резюме. В статье рассмотрено теоретико-методическое содержание понятий «связное высказывание», «текст», которые применяются в процессе изучения глагола; определены основные факторы формирования текстотворческих умений у младших школьников; доказано важность изучения глагольного материала при составлении текстов разной стилиевой окраски; осуществлено методический раздел подготовительных задач по формированию навыка текстотворения в учащихся начальных классов на уроках украинского языка.

Ключевые слова: связное высказывание, текст, умение, навык, навык текстотворения, единица языка, глагол.

A.V. GAMZA. THE FORMATION IN PUPILS SKILLS OF THE TEXT IN THE PROCESS OF LEARNING THE VERB

The summary. The article considers theoretical and methodological content of the concepts «coherent statement», «text», which are used in the process of learning the verb; the basic factors of formation skills of the text of junior high school students proved the importance of studying verbal material in the preparation of texts of different styles; made the division of the preparatory methodological tasks for the formation of skill of the text among primary school pupils at lessons of the Ukrainian language.

Key words: coherent utterance, text, skill, skill, skill of the text, unit of language, a verb.

Рекомендовано до друку.

Канд. пед. наук, доц. Н.М. Сіранчук.

Одержано редакцією 28.02.2017 р.

ЗМІСТ

Іванова Л.І. Реалізація завдань формування життєвої компетентності молодшого школяра засобами кейс-технології.	3
Плугіна А.П. Реалізація компетентнісного підходу в освітньому процесі початкової школи.	5
Підлужна Г.В. Компетентнісний підхід до розвитку критичного мислення молодших школярів на уроках української мови.	8
Сіранчук Н.М. Принцип градуальності – методичний принцип формування лексичної компетентності учнів початкової школи.	11
Ткачук О.С. Сутність фонетико-орфоепічної компетентності молодших школярів.	14
Коваленко О.М. Шляхи оптимізації вивчення української мови як державної в сучасній початковій школі.	17
Приходько О.Ю. Принципи інтеграції ключових компетентностей у концепції нової української школи (на матеріалі мовно-літературної освітньої галузі).	19
Семашкіна Г.М., Харечко Н.В. Проблеми формування природознавчої компетентності у дітей молодшого шкільного віку.	22
Маліновська Н.В. Педагогічні детермінанти мовленнєвої готовності дитини до навчання у школі.	25
Лесняк Н.В. Компетентнісний підхід у викладанні образотворчого мистецтва.	28
Цепова І.В. Формування комунікативної компетентності учнів першого класу засобом інтеграції видів мистецтв на уроках розвитку зв'язного мовлення.	32
Ганжа М.В. Педагогічні проблеми естетичного виховання: інтерактивний підхід їх вирішення.	35
Кантур Г.А., Остапук М.С. Формування морально-етичних цінностей молодших школярів у процесі вивчення української мови.	39
Владимирова А.Л. Естетичне виховання молодших школярів засобами національного пісенного фольклору як один із спектрів життєвих компетентностей.	41
Суржук Т.Б. Індивідуальний і диференційований підходи до формування навички читання першокласників.	44
Артемова Ю.І. Навчання перифразуванню як засобу розвитку комунікативної компетенції учнів.	48
Бабій Н.Б. Актуальність збереження соціокультурних традицій в руслі впровадження інновацій у початковій школі.	52
Вітюк В.В. Робота над словниковими словами у першому класі.	55
Гамза А.В. Формування у молодших школярів текстотворчих умінь у процесі вивчення дієслова.	58
Янцур М.С. Формування профорієнтаційної компетентності в учнів початкової школи.	61
Боданець-Білокаленко Н.І. Формування змісту літературного читання в контексті викликів сьогодення.	66
Бісовецька Л.А. Використання інформаційно-комунікаційних технологій на уроках у початковій школі.	70
Дмитрієва О.В., Годунова Н.Б. Використання сучасних інформаційних технологій на заняттях з країнознавства Англії та Сполучених Штатів Америки.	75
Дуброва А.С. Освітньо-виховні можливості інформаційно-комп'ютерних технологій у навчанні і вихованні молоді.	77
Матвієнко О.В. Інноваційна діяльність в освіті як фактор підвищення її якості та ефективності.	80
Федчук Л.І. Компетентнісно зорієнтовані технології в структурі практичних занять з методики навчання української мови.	84
Годунко Л.В. Запровадження інноваційних методів навчання у рамках нової концепції викладання іноземних мов у початкових школах Словацької Республіки.	87
Павленко А.С. Формування та становлення особистості дитини через соціальні інститути спілкування.	90
Гужанова Т.С. Педагогічні умови своєчасного розвитку мовлення дитини в перші роки життя.	93
Захарчук З.О. Підготовка партитури навчального тексту до опрацювання її на уроках літературного читання з молодшими школярами.	96
Кучма Т.В. Особливості викладання іноземної мови у початкових класах.	99
Козіцька О.А., Тупальська Г.О. Особливості вивчення функціонування контамінованих складних конструкцій у сучасному мовознавстві.	103
Сенчило А.В. Пізнавальна самостійність як складова розвитку критичного мислення молодших школярів.	104
Шалівська Ю.В. Особливості комунікативно-мовленнєвого розвитку молодших школярів на уроках читання.	107
Шульжук Н.В. Проблема сучасного підручника з української мови для учнів середньої та старшої школи.	110
Златів Л.М. Проблеми у викладанні української мови професійного спрямування в контексті сучасних підходів.	113
Костолович Т.В. Чинні підручники з сучасної української мови для вищої школи як засіб формування професійної комунікативної компетентності майбутніх вчителів.	117
Грозан С.В. Компетентнісна модель професійного розвитку майбутнього вчителя.	121
Гетманчук Н.О. Компетентнісно орієнтоване вивчення синтаксису у вищому навчальному закладі.	124
Шевчук Т.Б. Особливості формування лексичної компетенції майбутніх вчителів початкових класів.	127
Іовхімчук Н.В. Мовленнєво-комунікативна культура як складова іміджу майбутніх вчителів початкової школи.	131
Дідур Н.А. Методика формування соціокультурної компетентності майбутніх учителів початкової школи	

у процесі психолого-педагогічної підготовки.	133
<i>Данилюк О.К.</i> Формування культури професійного спілкування майбутнього вчителя початкових класів у процесі вивчення курсу «Українська мова (за професійним спрямуванням)».	137
<i>Романюк С.З.</i> Інноваційні підходи до навчання лінгвістичних дисциплін майбутніх учителів початкової школи.	140
<i>Рудницька Н.Ю., Тарнавська Н.П.</i> Підготовка майбутніх фахівців до застосування сучасних технологій математичної освіти у дошкільному навчальному закладі та початковій школі.	144
<i>Артемова О.І.</i> Психологічні та педагогічні креативні технології у професійній підготовці вчителя початкових класів.	148
<i>Колесник Н.Є.</i> Підготовка майбутніх учителів початкової школи до використання сучасних новітніх цифрових технологій у творчій діяльності учнів.	152
<i>Онишків З.М.</i> Змістовий компонент підготовки майбутніх учителів до впровадження освітніх інновацій у початковій школі.	155
<i>Степанова О.І.</i> Формування культури мовлення майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів в умовах реалізації компетентнісного підходу.	158
<i>Дубасенюк О.А.</i> Компетентнісний підхід як чинник професіоналізації вищої освіти.	161
<i>Кононко О.Л.</i> Емоційний профіль майбутнього педагога: суть, напрями та умови формування.	164
<i>Лук'яник Л.В.</i> Методичні основи роботи вчителя з використання інформаційних технологій у розробці електронних засобів навчального призначення для початкової школи.	168
<i>Антончук О.М.</i> Духовний аспект підготовки майбутніх учителів-словесників.	171
<i>Семенець С.П.</i> Особливості методичної підготовки майбутніх учителів математики в умовах реалізації концепції розвивального навчання.	174
<i>Вітвицька С.С.</i> Середовищний підхід у підготовці магістрів освіти до професійно-педагогічної діяльності. ...	177
<i>Мельничук Ю.Ю.</i> Використання інтерактивної дошки під час викладання філологічних дисциплін у вищій. ...	179
<i>Чернюшок О.В.</i> Особливості розвитку креативної складової у підготовці майбутніх художників-педагогів на заняттях з композиції.	182
<i>Горобець І.А.</i> Цілі та зміст формування іншомовної компетенції у говорінні студентів мовних спеціальностей в умовах глобалізації суспільства.	187
<i>Процько Є.С.</i> Гендерна рівність при вивченні іноземних мов у середніх та вищих закладах освіти: аналіз сучасних вітчизняних досліджень.	191
<i>Бондарук Я.В.</i> Вплив соціальних мереж та Інтернет-ресурсів на вивчення англійської мови студентами-філологами.	194
<i>Грицай Н.Б., Демчук В.В.</i> Реалізація змісту професійної підготовки фахівців з біології у Рівненському державному гуманітарному університеті.	197
<i>Романюк С.К.</i> Застосування тестування на заняттях з англійської мови за професійним спрямуванням у вищому навчальному закладі.	201
<i>Мартинюк А.П., Губіна А.М.</i> Навчання діловому письму іноземною мовою в магістратурі немовних вищих навчальних закладів.	204
<i>Маковська Г.Я., Пархоменко О.Т.</i> Міжкультурна складова підручників з іноземної мови для вищих навчальних закладів технічного спрямування.	208
<i>Тишко Н.М.</i> Типологія стратегій для формування професійно орієнтованої англомовної читацької компетентності майбутніх інженерів.	210
<i>Відомості про авторів.</i>	214